

CÁTEI LÉ BURI LARÚFUDUBEI BÚNGIU LUN JUAN

Cátei arúfudúati buri lun Jesucristu

¹ Niján buri cátei le larúfudubei Búngiu lun Jesucristu lun lasúbudiragüduni joun lánigu cátei lé buri lúnbei lasúserekun madíse. Subúdigüda láali Jesucristu cátei le lun Juan le esériwidubei lun, láu loúnajani láni ánjeli lúmoun lun larúfuduni lun.

² Aríñaga láali Juan inárüni luágú sun le laríjubei, geféenti luágú láni Búngiu ugánu lúma luágú le aríñaga láalibei Jesucristu.

³ Gúndaatiña gürígia ja alíjabalin jáma ja agáambubalin lalijoún ugánu le, le erésibirúabei lúmagiñe Búngiu, adüga jagía gásu láu cátei le bürüwañubei ya, ladüga yaráfaali dan lun lasúserekun.

Labürüjan Juan joun tílana sédügubei ligílisi

⁴ Áu Juan, nabürüjaña joun tílana sédü ligílisi to Ásiaboun. Resíbi jumá abíniruni lúma darángilaü lúmagiñe Búngiu le wínwanbei lúmagiñe lubáragiñe furúmiñeti dan, wínwan ligía guetó, wínwan ligíame sun dan. Resíbi jumá giñe abíniruni lúma darángilaü jámagiñe sédü espíritugu ja ligíbugiñebaña lála,

⁵ lúma lúmagiñe Jesucristu le aríñagubalin cátei le inárüti, le furúmiñebi ásaaruti lídaangiñe oúweni áni gabáfu ligía jawágu urúeigu ja uboúagubaña.

Jínsiñetiwa lun Crístu, áni chibá laadiwa lídaangiñe wafígoun láu líta,

6 adüga láadiwa urúeigumé lúma fádirigumé lun wesériwidun lun Lubúngiute, le méme Lúguchibe. ¡Rúalá uweíriguni lúma ubáfu lun, lun súnwandan! Ítaralá.

7 ¡Aríajumá, liábinba Crístu juánriñurugu, jaríjubei sun gürígia ásta gíñe ja áfarubalin! Jayájuba sun gürígia ja uboúagubaña dánme le jaríjini luágu wuríbani le adüga jamáalibe. Ítara lúba.

8 “Áu lagúmesejabei sun cátei, áu lagúmuchagülebei, quei létüra ‘A’ lúma ‘Z’”, líña laríñagun Búngiu le Súnti Gabáfu, le wínwanbei lúmagiñe lubáragiñe furúmiñeti dan, wínwan ligía guetó, wínwan ligíame sun dan.

Layáwadagun Crístu lun Juan

9 Áu Juan, jidúje lueígiñe Jesucristu áu, gafánraantina júma lídan larúejan Búngiu, súfurijadina úara júma luágu Crístu, resíbjadina gíñe gurásu lúmagiñe Crístu. Reídeitina adaürüwa luágu uboúju le gíribei Pátmos lueígiñe napúrichijani Lerérung Búngiu, lúma lueígiñe napúrichijan luágu Jesucristu.

10 Luágu ában wéyu dimáasu, ába neréderun lábugiñe lubáfu Sífiri Sándu, ába nagáambun ában umálali reínti nanágangiñe quei lumálali fídu,

11 laríñaga umálali ligía nun.

—Áu furúmiñebi lúma agúmujoúni, quei létüra ‘A’ lúma ‘Z’. Abürüjabeí sun le barijubei, ábame boúnajanun gárada tugúya joun títana sédü ligílisi

to loúbawaguboun Ásia. Éfeso, Esmírna, Pérgamo, Tiatíra, Sárdis, Filadélfia lúma Laodicéa.

¹² Ába nagáraragun lun naríjin ca lan adímurejabei nun, ába naríjin sédü lébu sanúdelu gólu,

¹³ labádinagua sédü lébu sanúdelu ligía ába naríjin ában camá jamuga Wügűri Garaüwarügüti –le Jesucristubei –táu ában anáanguni chÜlütu luágun lugúdi, lúma ában béliti gólu yaráfa lun laníguagu.

¹⁴ Jarúti lídiburi quei líyu mudún, quei moúru, ítara líña lágu quei wátu geméti.

¹⁵ Miríti lugúdi quei brónse le írichawagúaali, le dáwaali lídoun órno, reínti lumálali quei lireín leíbaagun sarágú dúna.

¹⁶ Ñíñanu sédü warúguma lídan lújabu le loúnwenren, ñíñoun ában efeín gágiritu liyúmulugugiñe, biángua tamána. Ítara líña ligíbu quei wéyu dan le lásüdün láu sun lére.

¹⁷ Dan naríjinbalin, ába náburujan lubádu lugúdi camá jiláadina. Ába líchuguni lújabu le loúnwenren nuágu, ába laríñagun nun.

—Manúfudedaguabá, áu le lagúmesejabei sun cátei, áu lagúmuchaja.

¹⁸ Áu le wínwanbei, jilátina, guetó wínwantina lun sun dan. Níjein ligélen oúwени núma, lúma ligélen fulásu le ñí jabei jiláguaña.

¹⁹ Abürüjabeí lubeíti le baríjubei, le guetóbei lúma le lúnbei liábin.

²⁰ Niján laníchigubei jawáguti sédü warúguma ja baríjubaña lídan nújabu le noúnwenren, lúma sédü lébu sanúdelu gólu. sédü warúguma, jagía sédü joúniri tílana sédü ligílisi, sédüti lébu sanúdelu, jagía sédü ligílisi.

2

Ugánu joun títana sédü ligílisi. Ugánu joun títana ligílisi Éfeso

1 ‘Babürüja lun joúniri titana ligílisi to Éfesoboun, baríñagame lun lun lariñagun joun gürígia jagía. ‘Ítara líña naríñagun, áu le jáubei sédü warúguma lídan nújabu le noúnwenren, le gíñe eíbugubei labádinagua sédü lébu sanúdelu le gólu.

2 Subúdi numúti sun le jadügübei, subúdi numúti lidére juwádigimari lúma jagúraasun, áni subúdi numúti luágu siñá lan jáfaguniñá ja wuríbabáñá. Subúdi numúti luágu joúchagua jumáaña lan ja aríñagubaña luágu apóstolugu jamá áni máma apóstolugu jagía, áni darí jumaali luágu ye jamá.

3 Gagúraasunjadün, áni súfuri jugúa sarágu lídan juwádigimari nuágu, mabúcharunga juágu.

4 Láu sun líra, níjein ában cátei jadüga magúndaantina láu. maweírinjali nínsiñé jun queí meja furúmiñé.

5 Ligía lubeíti, jarítagua jumá ída jíñá lán meja, sáansi jumeí jigáburi, adüga jumeí cátei lé meja jadügübei furúmiñé. Ánjein madügün jumá ítara, nídinba juágu furése, ábame nagídaruni lébu jisáandelun lídaangiñé lufúlasun, ábame mámaadün lan titana nilígilisin, ánjein gubeírügü jasáansira jigáburi, ligíaba madügün náni ítara.

6 Láu sun líra, luáguñein jáni fuleísei, liyéreegun cátei lé buri jarúfudajabei nicoláitagu jun lúma buri cátei le jadügübei, le gíñe iyéreegubei nun.

7 Le garígeirugubei lun lagáambun, agáambaleí le lariñagubei Sífiri Sándu joun titana buri ligílisi. Ja

ásiiragúbalin wuríbani, neígagüdübaña lídaangiñe lin tídibu wéwe to lánina ibágari, to lufúlasunruguboun Búngiu.”

Ugánu joun tílana ligílisi to Esmírnaboun

8 ‘Babürüja lun joúniri tílana ligílisi to Esmírnaboun, bariñagame lun lun laríñaguni joun gürígia jagía. “Ítara líña naríñagun, áu le furúmiñeti lúma agúmujoúni, lé meja oúwebei áni wínwanyaali.

9 Subúdi numúti sun le jadügübeí, subúdi numúti jasúfurirun lúma jugúdemé, láu sun lídan lan linárün cátei, rísi jumá. Subúdi numúti gíñe luágu adímureja jamá ja aríñagubaña luágu juríu jamá wuríbatí juágu, máma ámu cátei jagía lueídüguya lánigu jamá Máfia.

10 Manúfude jumá lueí le lúnbei jasúfuriruni, ládaraguba Máfia fiú jídaangiñe furísunrugun lun louchawagúniwa jafíñen sun jugúya, áni jasúfuriruba sarágu luágu díisi wéyu. Derégüdagu jumá lídan jafíñen nuágu darí joúnwen, ábame níchuguni ibágari magúmuchaditi jun, jafáyeiruájame.

11 Le garígeirugubei lun lagáambun, agáambaleí le laríñagubei Sífiri Sándu joún buri tílana ligílisi. Ja ásiiragúbalin wuríbani, másüğürünbaña lídaangiñe libíaman oúweni.”

Ugánu joun tílana ligílisi to Pérgamoboun

12 ‘Babürüja lun joúniri tílana ligílisi to Pérgamoboun, bariñagame lun lun laríñagun joun gürígia jagía. “Ítara líña naríñagun, áu le gámabarun efeín to gágiriboun, to biánguaboun amána.

13 Subúdi numúti sun le jadügübeí, subúdi numúti gíñe luágu Máfia lántima gabáfubei jádan gürígia ja ñí lubei jagánawa, áni láu sun líra,

númamemeñadün. Mígirun jumágili jafíñen nuágu, ni íbini lídan dan le láfarúnbei Antipás le geféenbei buíti nuágu ñi lídan fulásu le ñí jubei, le ñí lubei lagúmadija Máfia.

¹⁴ Láu sun líra, níjein buri cátei jadüga, magúndaantina láu. luágu añażein lan fiú gürígia júma yára Pérgamo ja májabaña jígiruni cátei lé meja larúfudajabei Baláam, le íchugubei dimúrei lun Balác lun lafigoungüduniña Israelítagu láu jeígin eígini le adágarawagüdüti joun sándu, lúma láu jabágaridun lídan salúfuri.

¹⁵ Ítara méme gíñe, añażein ja májabaña jígiruni cátei lé buri jarúfudajabei nicoláitagu júma ñi, cátei le iyéreegubei nun.

¹⁶ Ligía, sáansi jumeí lubeí jigáburi, ánjein madügün jumá ítara, nídiba juágu madíse, ábame nageíndagun jáma gürígia ja adügübalin cátei buri le, táo efeín to áfuriduboun niyúmulugugiñe.

¹⁷ Le garígeirugubei lun lagáambun, agáambaleí le laríñagubei Sífiri Sándu joún buri tílana ligílisi. Le ásiiraguti luágu wuríbani, neígagüdüba lídaangiñe maná le arámudúañubei lun lun líchugun érei tun luwáni, ábame níchugun ában dübü jarúti lun láu ában íri iséri bürüwañu luágu le ibídiñeti ni ca un lueídüguya lun le erésibirubalin.”

Ugánu joun tílana ligílisi to Tiatíraboun

¹⁸ ‘Babürüja lun joúniri tilana ligílisi to Tiatíraboun, baríñagame lun lun laríñagun joun gürígia jagía. “Ítara líña naríñagun, áu le Liraü Búngiu, le ítarabei águu quei wátu geméti, liábin lugúdi quei brónse le írichawagúaali.

19 Subúdi numúti sun le jadügübei, subúdi numúti jísiñejabu, jaffiñen, jesériwidun láu jugúraasun, subúdi numúti gíñe luágu jadügüña lan cátei buíti guetó lueí meja furúmiñe.

20 Láu sun líra, níjein ában cátei jadüga magúndaantina láu. Jígirunun Jezabél to aríñaguboun luágu proféta tan áni máma líña, lun teyéeduniña gürigia láu tarúfudajan joun nánigu lun jaganoún lídan salúfuri lúma lun jeígin eígini le adágarawagüduti joun sándu.

21 Rújadina dan tun lun tasáansiruni tigáburi, májagiru tígiruni tisálufurin.

22 Ninárün jáu luágu náburugüdaaru lan láu sándi lun jasúfurirun ja adáagubaña salúfuri túma ánjein mígirun jamá jadáaguni cátei lé buri tadáagubei,

23 ábame náfaraguniña tirájüñü jilágubei, ítara lúba jasúbudiruni sun nánigu luágu subúdi náni lében arítaguni lúma tében anígi, ábame nafáyeiruni cára ában jídaangiñe segúnl le ladügübei.

24 Ja jíbiri ja Tiatírabaña, ja mafálarubalin arúfudajani ligia, machülügiña gíñe asúbudirei le únbei jagúara lujúlilin láni Máfia cátei le arámudaguabei, míchubadina ámu anügüni jawágu.

25 Ragüjumei lubuídun jigáburi darí niábin.

26 Ja ássiiragúbalin wuríbani, adüga méme jameíme le nabúseerúbei ladügün darí lun joúnwen, níchuguba ubáfu joun luágu buri fulásu,

27 ítara quei líchugun Núguchi Búngiu ubáfu nun. Ábame jedéraagüduni jagúmadiruni fulásu buri quei láu ában murúsun gürábu, ábame jamúrugudaguni wuríbani queísi soúdieru le láuti múa.

28 Níchuguboun gíñe warúguma to lánina bináafin

joun.

²⁹ Le garígeirugubei lun lagáambun, agáambaleí le laríñagubei Sífiri Sándu joún buri tilana ligílisi."

3

Ugánu joun tilana ligílisi to Sárdisboun

¹ Babürüja lun joúniri tilana ligílisi to Sárdisboun, baríñagame lun lun laríñagun joun. "Ítara líña naríñagun, áu le jáubei sédü espíritugu láni Búngiu jáma sédü warúguma. Subúdi numúti sun le jadügübei, subúdi numúti luágu jiláñu jína lan lún buri cátei le nuáguti, láu sun ariñawagúa lan luágu wínwan jumá.

² Agágudúa jumá, rújuma érei lún buri cátei le níjeinguabei, lubáragiñe loúnwen, aríja náali luágu múaran lan le jadügübei ligíbugiñe Búngiu.

³ Jarítagua jumeí lubeíti le arúfudajoúbei jun, falájumei, sáansi jumeíme jigáburi. Ánjaün magágudun, nídiba juágu quei liábin ában jíweruti ibídiñoun óra jun.

⁴ Láu sun líra, añájein fiú gürígia jagánagua ñi Sárdis ja múaradungiñábaña lúma wuríbani, jagía jeíbuguba núma táu anáanguni jarútu ladüga yúuti joun.

⁵ Ja ásiiragúbalin wuríbani, jadáüraguba anáanguni jarútu, áni magídarun nubeí jíri tídaangiñe líburu to gáubalin jíri ja lúnbaña jabíjini ibágari magúmuchaditi, arúfudarügü nubáña quei nánigu ligíbugiñe Núguchi Búngiu lúma jagíbugiñe láni ánjeligu.

⁶ Le garígeiruguti lun lagáambun, agáambaleí le laríñagubei Sífiri Sándu joun tilana buri ligílisi."

Ugánu joun tílana ligílisi to Filadélfia boun

⁷ ‘Babürüja lun joúniri tílana ligílisi to Filadélfia boun baríñagame lun lun laríñagun joun. “Ítara líña naríñagun, áu le sándubei, le gíñe inárünibei, le gámabalin ligélen urúei Davíd, le úabei ni ában gayáraati ladáuruni le nánjunrenchubei, siñá lánjunrenchuni ni ában le nadáurubei.

⁸ Subúdi numúti sun le jadügübei. Rújadina ában béna júnren jígíbugiñe le lásiñerun ni ában adáura, ladüga láu sun louguá lan jére, adügaadün gásu láu nugúmadin, áni meyéeraguntün luágú nánigu jumá.

⁹ Aríja jumá, nadüguba lun jayábin lánigu Máfia ja yéebaña, ja aríñagubaña luágú juríu jamá áni mabágariduntiña queísi lánigu Búngiu, ábame nájuduraguagüduniña jígíbugiñe lun jasúbudiruni luágú jugúya lan numútuniñabaña jínsiñetiña nun, ninárün jáu.

¹⁰ Areída jumáali nugúmadin lun gagúraasun jumá, ligía nareídubadün lubeí lueí lidáani oúchawagúni le lúnbei liábin luágú sun uboú lun jouchúniwa sun ja uboúagubaña.

¹¹ Madísebei niábin, mígira jumeí ni ában lun lagídaruni jafíñen nuágu, mefériderun jumámuga ni cátei lídaangiñe le lúnbei níchuguni jun.

¹² Ja ásiiragúbalin wuríbani, níchugubaña quei wagábu tídan Lúban Nubúngiute, mafuridundüguyañañame ñígiñe, ábame nabürüduni líri Nubúngiute jawágu lun lasúbudirúniwa luágú lánigu jamá, lúma líri ubúrugu le láni Nubúngiute, le iséri Jerusalén le ñübinbei siélugiñe lúmagiñe Nubúngiute, nabürüdubei gíñe iséri níri jawágu.

¹³ Le garígeiruguti lun lagáambun, agáambaleí le

laríñagubei Sífiri Sándu joún buri tílana ligílisi.”

Ugánu joun tílana ligílisi to Laodicéaboun

14 ‘Babúruja lun joúniri tílana ligílisi to Laodiceaboun, baríñagame lun lun laríñagun joun. “Ítara líña nariñagun, áu le inárünibei, le gaféenbei buídu, le aríñagubalin inárüni, le ídaangiñebei liábin sun cáteli le ladügübei Búngiu.

15 Subúdi numúti sun le jadügübei, subúdi numúti luágu madíli jumá lídan jesériwidun nun, másü jugúya. ¡Dilígubeijadün jamúga o sújuma!

16 Quei bachárügü jubeí, madilitün, másü, newérejabadün niyúmulugugiñe.

17 Aríñagatün luágu rísi jumá, luágu buídu lan dan jun, luágu memégeirun jumá ni cáta, áni maríjin jumúti luágu fugiábu jumá, gudémetün, maríjintün, surúsu jíña.

18 Ligía níchugunbei dimúrei jun lun jagáñijan gólu le affínujoúaali láu wátu geméti númagiñe, lun rísi jumá le tímatimaati, lun gíñe jagáñijan anáanguni jarútu núma lun jadáuragun láu jasúrusujan, lúma árani lun jíchuguni lídoun jágu lun jaríjin.

19 Ébecha numútiña ja jínsiñeabaña nun láu idérei, arúfudaja áu joun. Lúnti lubeíti sériu jumá, sáansi jumeíme jigáburi.

20 Anája bénabu, nagúajaña, le agáambuti numálali, ába lánjunrenchuni béna nubá, nebéluruba lúmoun, ábame neígin lúma, jou ligíame núma.

21 Ja ássiiragúbalin wuríbani, níchuguba ubáraü joun númagua luágu nála le lála urúei, ítara quei nássiiraguni wuríbani, ába nañúurun lúma Núguchi luágu lála.

22 Le garígeiruguti lun lagáambun, agáambaleí le laríñagubei Sífiri Sándu joun títana buri ligílisi.”

4

Ájuduraguni lun Búngiu, siélu

1 Lárigiñe sun cátei le, ába naríjin ában béna júnren siélu, liábinti umálali le ítarabei quei lumálali fídu, lé buga adímurejabei nun, ába laríñagun nun.

—Weínba ñájoun, narúfudaali cátei lé buri lúnbei lasúseredun lárigiñe buri le bun.

2 Lídan óra ligía, ába neréderun lábugiñe lubáfu Sífiri Sándu, ába naríjin ában lála urúei siélu láu Búngiu ñun luágu.

3 Ítara líña camá ában dübü miríti, le jáspe o cornalína, ñíñoun ában jerémuuru geyégu láu jalaü ligía, miríti quei ában dübü le esmerálida.

4 Geyégu láu lála urúei ligía aríjayatina ában weingádürü lála urúei, ñíñanu weín-gádürü gürígia ja weírigutiña ñun luágu, táu jadáüragun jarútu lúma rídi gólu jábulugu.

5 Lueígiñe lála Búngiu ligía áfurijati labírijanouga lúma wayújururu, ligíbugiñe lála, ñíñein sédü lámpu geméñu, jagía sédü láni Búngiu Espíritugu.

6 Ñíñein gíñe ában cátei ligíbugiñe lála camúga ában barána le láuti bídiriu jarúgoungati.

Lamídaangua, geyégua láu lála Búngiu, ñíñanu gádürü cátaña gabágaritiña buin láu águu, dándu jagíbugiñe quei janágangiñe.

7 Le furúmiñeti jádaangiñe, ítara líña quei ában liñún, le jabíaman, ítara líña quei ában bágasu wügüri, le jürüwan, ítara líña ligíbu quei ligíbu ában

wügüri, le jagádürün, ítara líña quei ában ágila ájamajatu.

8 Gádürügubei jagía, sísiñein arünaü luágu cáda ában jádaangiñe, buin jáña láu águu jawágu, dándu boúgudigiñe quei múnadagiñe jabíti, wéyuagu áriebu jáu agúaraja.

Sándu, sándu, sándu,

Wabúreme Búngiu, le Súnti Gabáfu,
le wínwanbei lúmagiñe lubáragiñe furúmiñeti dan,
wínwan ligía guetó, wínwan ligíame sun dan.

9 Ságüti jíchugun cátaña gabágaritiña ja inébesei lúma eteíngiruni lun Búngiu le ñúnbei luágu lála, le gabágaribei lun sun dan,

10 ábaja jájuduragun wein-gádürü weíyaaña mútu jagía ligíbugiñe, ába jarúfuduni jínsiñejabu lun Búngiu le gabágaribei lun sun dan, ába jíchuguni jarídin ligíbugiñe, ába jagúarajan.

11 Wabúreme, Wabúngiute, garíchatibu lun berésibiruni uweíriguni, inébesei, lúma ubáfu, ladüga Amürü adügübalin sun cátei, láu bugúndan badügei, láu gíñe bugúndan níjein lubeí sun le níjeinbei.

5

Líburu lúma Mudún

1 Ábati naríjin ában líburu lújaburugu Búngiu le ñúnbei luágu lála, abürüjoúatu líburu tuguya turágeirugu lúma tigíbuagu, darúatu láu sédü séyu.

2 Ába naríjin ában ánjeli gabáfuti, ába lálügündajan láu umálali reínti.

—¿Ca garíchabei lun ladárarunun líburu lúma lun lajeíridunun tiséyun?

3 Úati ni ában garíchatí lun ladárarunun líburu tugúya, ni íbini lun larijin tuágún, ni siélu, ni műarugu, ni lábugiñe múa, úati ni ában garíchatí.

4 Ába nayájun sarágu ladüga úa lan ni ában garíchatí lun ladárarunun líburu tugúya, ni lun lalíijanun, ni íbini lun larijinun.

5 Ábati laríñagun ában jádaangiñe weíyaaña mútu nun.

—Jebé bayájun, ladüga Jesucristu, le “liñún” le jádaangiñebei ladügawagun Judá, le linébaanfan urúei Davíd, sirígua láali wuríbani lun gayára lan ladárarunun líburu lúma lun lajeíriduni sédü tiséyun.

6 Lamídaanguati lála Búngiu jáma gádürü Cátaña gabágaritiña jagía jáma weíyaaña mútu jagía, ába naríjin ában Mudún rára, camá jamuga áfarúaali. Sédüñein ligáanchun, sédü lágu, águu buri ligía, láni Búngiu sédü Espíritugu ja oúnajoúbaña lídoun sun ubouú.

7 Nübinti Mudún ligía, le Jesucristubei, ába lanügünun líburu tugúya lújaburugugiñe Búngiu.

8 Dan le lárügüdünbarun líburu, ába jájuduragun gádürü Cátaña gabágaritiña jagía jáma weingádürü weíyaaña mútu jagía ligibugiñe. Cáda ában jádaangiñe weíyaaña mútu jagía, níñoun ában gidára lúma, lúma cópu le gólu buin láu cupáli, le liyáwabei jayúmuragun lánigu Búngiu.

9 Niján urému iséri le jerémujabei.
Garíchatibu lun banügünun líburu, lun bajeíridunun tiséyun,

ladüga áfarúa ban, ába bagáñijaniña gürígia lídaangiñe sun rása, sun luwúyeri dimúrei, fulásu lúma néchaani.

10 Adüga báña urúeigumé jáma fádirigumé

lun jesériwidun lun Wabúngiute,
lúma lun jagúmadijan uboúagu.

11 Lídan le nariágun, ába nagáambuni jamálali sarágu ánjeligu geyégu láu lála lúma geyégu jáu cátaña gabágaritiña jagía, jáma weíyaaña mútu jagía. Ñíñanu míñun míñun ánjeligu,

12 jaríñaga láu umálali jéreti.
Yúuti ubáfu lúma irísini, subúdi lúma érei,
uweíriguni lúma inébesei, lúma eteíngiruni lun Jesu-crístu, Mudún le áfarúbei.

13 Agáamba numúti gíñe jaríñaguni sun cátei le ladügübei Búngiu siélú, le múarugubei, le lábugiñebi múa, lúma le baránajabei, lúma sun cátei lé buri lídaanbei.

Rúalá eteíngiruni, inébesei, uweíriguni, lúma ubáfu lun Búngiu le ñúnbei luágu lála,
lúma lun Mudún, lun sun dan.

14 Ába jaríñagun gádürü Cátaña gabágaritiña jagía.
—¡Ítaralá!

Ába jájuduragun wein-gádürü weíyaaña mútu jagía ligíbugiñe le gabágaríbei lun sun dan.

6

To sédü séyu

1 Ábati narijin dan le lajeíridúnbarun Mudún furúmiñetu tídaangiñe sédü séyu tugúya, ába nagáambun laríñagun ában jádaangiñe cátaña gabágaritiña jagía láu ában umálali camá lumálali wayújururu.

—¡Jigábu baríja!

2 Ába narijin ában gabáyu jarúti, le waríñubei luágu, ñíñoun ában árco lújaburugu to áuboun

lageíndagua. Rúati ában rídi lánina ásiiraguni lun ladüga lúnbei lan lagáñeiruniña láganiñu. Furíti ageíndagua, ába lásiiragun lídan sun cáteli.

3 Dan lajeíridunbarun Mudún tibíaman séyu, ába nagáambun laríñagun jabíaman cátaña gabágaritiña jagía.

—¡Jigábu baríja!

4 Ába láfuridun ában gabáyu funáti, ába líchugúniwa ubáfu lun le waríñubei luágu gabáyu ligía lun lagídaruni darángilaü uboúagugiñe, lúma lun láfaraguágüduniña wügüriña jámagua jilágubei, ába tíchugúñ ában oúnwenbun efeín lun.

5 Dan lajeíridúnbarun Mudún túrúwan séyu, ába nagáambun laríñagun jürúwan cátaña gabágaritiña jagía.

—¡Jigábu baríja!

Ába naríjin ában gabáyu wuríti, níñein ában baláansu lújaburugu le waríñubei luágu.

6 Ába nagáambun laríñagun ában umálali jamídaanguágiñe cátaña gabágaritiña jagía.

—Ábanrugüla kílo türígu luágu lebégi ában wéyu wadágimanu, ürüwa kílo sebáda ligía méme ebégi, áni toúnigi jumeíme aíli lúma bínu buídu.

7 Dan lajeíridúnbarun Mudún tigádürün séyu, ába nagáambun laríñagun jagádürün cátaña gabágaritiña jagía.

—¡Jigábu baríja!

8 Ába naríjin ában gabáyu amaríyu, le waríñubei luágu, oúweni líribei, lárigi lárigi liábin jafúlasun jiláaña. Ába libíjin ubáfu luágu ligádürün murúsun lídaangiñe uboú lun láfarajan láu wuríbu, láu ilámaü,

láu sándi, lúma jáu anímaalugu janárimetiña ja uboúagubaña.

⁹ Dan lajeíridúnbarun Mudún tiseíngün séyu, ába narijinun jawáni ja áfarawagúbaña lueígiñe japúrichijani Lerérunt Búngiu, lúma luágú jadímurejan buítí luágú Jesucristu, lábugiñeñanu latárü.

¹⁰ Jaríñaga láu umálali jéreti.

—¿Darísan ídame, Wabúreme le gúnfulti láu lerérunt, darísan ídame bagúseragüdaña ja mísiñejabúbaña bun uboúagu, luágú woúnwen? ¿Ídamésan bafáyeigüdaña luágú jáfaruníwa jilágubei?

¹¹ Ába jabíjin anáanguni jarútu, ába lariñawagún joun lun jeméraagun luágú murúsun dan darí joústarun jabíriña lídan esériwiduni lun Crístu ja lúngiñabaña jáfarawagúniwa quei jagía.

¹² Lídan le narijinbei, ába lajeíridunun Mudún tisísin séyu, ába ladágarun ában oúnwenbun járabaganáli. Ába láuridun wéyu quei lúdu, ába láfunadun játi camá jítaü,

¹³ ába jeíguadun warúguma ja siélubaña lun múarugun quei táburujan mángu tueígiñe tídibu dan le lánjingichunun garábali.

¹⁴ Ába lagúmuchagun siélu quei ában gárada dan le tabáruchawagún, ába ladíñuragunga sun wübü lúma uboúju lídáangiñe jabára.

¹⁵ Ába jarámudagun urúeigu ja lánina uboú lídan jýyu lúma buri labádinagua dübü le luágubei wübü, úara jáma ja weírigubaña, gurúnelugu, rísitíña, gabáfutiña, jáma sun idámuni, jáma wügüriña ja mabúremetiña.

¹⁶ Jaríñagati lun wübü lúma lun dübü.

—Jeígua jumá wawágun, arámuda jumáwa lueí laríjin Búngiu le ñúnbei luágu lála, lúma lueí lanárime ligáñi Mudún.

¹⁷ Chülüjali weíriti wéyu le lúnbei larúfuduni Búngiu ligáñi. ¿Cábasan gayára lawánduni?

Seíni jawáguti Israelítagu

7

¹ Lárigiñe sun cátei le, ába narijin gádürü ánjaligu rára luágu gádürü larígei uboú, ágüdaajei gádürügubei garábali lun máfurun lan ni murúsun luágun múa, ni luágun barána, ni luágun ni ában tídbu wéwe.

² Aríyatina gíñe ábanya ánjeli ñübinti lueígiñe oúbaü le ñígiñe lubeí láfuara wéyu láu liséyun Búngiu le wínwanbei. Ába lagúaragun ánjeli ligía láu umálali jereti joun gádürü ánjaligu ja abíjubaña ubáfu lun jadügün wuríbani lun múa lúma barána.

³ —Madüga jumá wuríbani lun múa, ni lun barána, ni lún buri tídbu wéwe daríme wíchuguni liséyun Búngiu luágu jerébe lánigu.

⁴ Agáamba numúti átiriñanu lan. san bián-wein-gádürü mílu jádaangiñe linébaanfaangu Israél.

⁵ Dúusu míluñanu jádaangiñe ladügawagun Judá, dúusu mílu jádaangiñe ladügawagun Rubén, dúusu mílu jádaangiñe ladügawagun Gad,

⁶ dúusu mílu jádaangiñe ladügawagun Áser, dúusu mílu jádaangiñe ladügawagun Neftalí, dúusu mílu jádaangiñe ladügawagun Manasés,

⁷ dúusu mílu jádaangiñe ladügawagun Simeón, dúusu mílu jádaangiñe ladügawagun Leví, dúusu mílu jádaangiñe ladügawagun Isacár,

8 dúusu mílu jádaangiñe ladügawagun Zabulón,
dúusu mílu jádaangiñe ladügawagun José,
jáma dúusu mílu jádaangiñe ladügawagun Benjamín.

Sarágu gürígia jarútu jadáüragun

9 Lárigiñe cátei le, ába narijin sarágu gürígia lídaangiñetiña sun fulásu, sun rása, sun luwúyeri dimúrei lúma néchaani, rára jáña ligibugiñe lála Búngiu ligibugiñe Mudún. Gíbetiña gürígia jagía darí lun siñá lan jabájüdüñ, jarútu jadáüragun táo tubána fáluma jájaburugu.

10 Ába jagúarajan sun jagía láu umálali jéreti, ába jaríñagun.

Weíriti Búngiu, le ñúnbei luágu lála,
weíriti Mudún, luágu asálbaruni le rújamaalíbei woun.

11 Rára jáña sun ánjeligu geyégu láu lála lúma geyégu jáu weíyaaña mútu, jáma gádürü cátaña gabágaritiña jagía, ába jelémuchun dagá jagíbu múarugu ligibugiñe Búngiu, ába jájuduragun lun,

12 ába jaríñagun.

¡Ítaralá! Rúalá uweírigu, lichú áu, eteíngiruni, inébesei, ubáfu lúma érei lun Wabúngiute lun sun dan. Ítaralá.

13 Ábatí lálügündünina ában jádaangiñe weíyaaña mútu jagía.

—¿Cátanasañ ja, ja jarúbaña adáüragun?
¿Jalíagiñésan jayábin?

14 Naríñaga lun.

—Amúrrü jamúga aríñagei nun.
Laríñaga nun.

—Ja súfurijañabaña sarágu ja, ja chibá jamaalíbei jafígoun láu líta Mudún, jarúmagüda jamoún janígi láu.

¹⁵ Ligía ligíbugiñeñanu lubeí lála Búngiu esériwida lun, wéyuagu áriebu tídan lúban to siéluboun, loúnigirubaña Búngiu láu leréderun jáma.

¹⁶ Máfagun jáñame ilámaü, ni mágürabu, másürün láñame wéyu, mañáurijan láñame lárouga,

¹⁷ ladüga loúnigirubaña lan Mudún le lubádubei lála Búngiu, ábame lanügüniña lárun dúna le íchugubei ibágari magúmuchaditi, ábame larágajani Búngiu sun águirau læígíñe jágu.

8

Tisédün séyu lúma lágei cupáli le gólu

¹ Dan lajeíridúnbarun Mudún tisédün séyu to tuáguboun líburu, ába ñi lan maníguáü siélu queí buri luágu dimí óra.

² Ába narijiniña sédü ánjeligu ja rárabaña ligíbugiñe Búngiu, ába líchugúniwa sédü fídu joun.

³ Lárigiñe, ábaya liábin ában ánjeli, ába laráramun ligíbugiñe latárü, ñíñein ában lágei cupáli gólu lújaburugu, ába líchugún bürübün cupáli lun, lun ladágaragüdüni úara lúma jayúmuragun sun ja lánigu Búngiu ligíbuagu latárü gólu le ligíbugiñebei lála Búngiu.

⁴ Ába lamúdeirun lugúmulalin cupáli ligía úara lúma jayúmuragun lánigu Búngiu lun ligíbugiñoún Búngiu.

⁵ Ábatí lanügüni ánjeli ligía lágei cupáli, ába labuínchagüdüni láu leñégura wátu lídaangiñe wátu geméti le luágubei latárü, ába lachürüni

luágun uboú, ába lagaambún wayújururu, ireíni, labíriganíga, lúma ában járabaganáli.

Lé buri fídu

6 Ábatí jaráanserun sédü ánjeligu ja láubaña sédü fídu lun jínwiruni.

7 Ába línwiruni furúmiñeti ánjeli lifídun, ába lasáliragun lúbara júya le deréguati lúma wátu geméti, láu gíñe jítäu, ába lachágarúniwa luágun uboú. Ába lágudun lürüwan murúsun lídaangiñe uboú, ígirúati bián murúsun mágudúnti, gudáwati gíñe lürüwan murúsun lídaangiñe buri tídbu wéwe lúma jíduru.

8 Ába línwiruni jabíaman ánjeli lifídun, ába lachágarúniwa ában cátei camá jamuga ában oúnwenbun wübü durúnguati baránajoun, ába lasáliragun lürüwan murúsun lídaangiñe barána jítäume.

9 Jiláguatiña sun úduraü ja lídaanbaña barána le asáliragubei lun jítäume, gürínguatu gíñe sun ugúnein to ñíboun lídan barána ligía.

10 Ába línwiruni jürüwan ánjeli lifídun, ába teíguadun ában oúnwenbun warúguma siélugiñe, durúngu quei ában tóchi. Táburuja luágun lürüwan murúsun lídaangiñe dúna lúma líseesen dúna.

11 Igífi tíribei warúguma tugúya, ába lagífidun lürüwan dúna, ába joúwegun sarágu gürígia ladüga lagífidun dúna ligía.

12 Ába línwiruni jagádürün ánjeli lifídun, ába lagürinchagun lürüwan murúsun lídaangiñe líbiri wéyu, láu sun játi, jáma warúguma. Le

oúbaü le agürinchagubei jawágu, ába labúridun, marúgoungadunti wéyuagu ni áriebu.

¹³ Lárigiñe, ába naríjin ában dunúru weíriti ájamaja lamídaangua siélu, aríñageina ligía láu umálali jéreti.

—¡Fugiábugume ja aganoúbaña uboúagu luágu ürüwa lanárimeniga lé buri lúnbei láburuja jawágun dánme jínwiruni ja jíbiri ürüwa ánjeligu jafídun!

9

¹ Ába línwiruni jaseíngün ánjeli lifídun, ába naríjin ában warúguma eíguadutu siélugiñe lun múarugun, ába líchugún ligélen jýu le mébejabei tun.

² Ába tánjunrenchuni jýu ligía, ába láfuridun gumúlali ñígiñe camá lídaangiñe ában oúnwenbun órno, ába labúrigadagüdüni gumúlali ligía wéyu lúma garábalí.

³ Lídaangiñe gumúlali ligía ába jachülaagun chigángaru, ába jájamajani sun uboú, ába jabíjin chigángaru jagía ubáfu líbe jabáfu águru ja uboúagubaña.

⁴ Ába laríñawagún joun lun madügün jamá wuríbani lun jíduru le uboúagubei, ni lún buri nádü, ni lun tídbu wéwe, lueídügü joun gürígia ja úabei liseíni Búngiu jeréberugu.

⁵ Majouúati lun jáfaraguniña chigángaru jagía gürígia, lueídügü lun jásüjaniña gürígia luágu seíngü játi, ítara líñati ligári jásüjan quei jásüjan águru.

⁶ Lídaanme buri wéyu ligía, jáluajabei gürígia oúweni, madárijabei, busén jagía yebéme joúwegun, ladíseduba oúweni jaweí.

⁷ Chigángaru jagía, jenége gabáyu ja aráanseñubaña lubá wuríbu, ñíñein ában cátei

jábulugu camá jamuga ában rídi le gólu, ítara líña jagíbu quei ligíbu wügüri.

⁸ Ítara líña jádiburi quei jádiburi würíña, liábin jári, quei lári liñún.

⁹ Darúgu líña jágubu láu ában cátei camá gürábu, ítara líña lamúri jarüna quei tamúri sarágu cárü to jáutu gabáyu dan le teíbaagun wuríburugu.

¹⁰ Gálitiña quei jáli águru le gágiriti. Ñíñein ubáfu luágu jáli lun jadügün wuríbani joun gürígia luágu seíngü játi.

¹¹ Ñíñein ában jábuti chigángaru jagía, le ánjeli le láni jýyu le mébejabei. Abadón líríbei ánjeli ligía lídan hebreo, lídan güríegu, Apolión o Agünrinchaguti.

¹² Sügüja furúmiñeti lanárimeníga, mégeigili bián.

¹³ Ába línwiruni jasísin ánjeli lifídun, ába nagáambun ában umálali lídaangiñe gádürü larígei latárü gólu le ligíbugiñebi Búngiu.

¹⁴ Ába laríñagun umálali ligía lun jasísin ánjeli le láubei fídu.

—Farára báña gádürü ánjeligu ja güráñubaña láru oúnwenbun dúna le Eufrátes.

¹⁵ Ába jafáragadún gádürü ánjeligu jagía lun jáfaragun ában jádaangiñe cáda ürüwa gürígia jilágubei, ladüga aráanserúaña lubá óra ligía, wéyu ligía, játi ligía, lúma irúmu ligía.

¹⁶ Ába nagáambuni átiriñanu lan jasúdaaranigu ja luágutiña gabáyu. bián-san míñun.

¹⁷ Ítara líña ligáburi jayawadagun gabáyu jagía jáma ja waríñubaña jawágu nun. Ñíñein ában cátei janíguagu, funáti licólorun, dínguti, lúma amaríyu. Ítara líña jábulugu gabáyu jagía quei

jábulugu liñún, áfurijati wátu geméti, gumúlali, lúma súfuru jayúmulugugiñe.

18 Ába láfaraguniña úrüwa wuríbani le áfuridubei jayúmulugugiñe gabáyu jagía ában jádaangiñe cáda úrüwa gürígia jilágubei, ürüwa wuríbani ligía. wátu geméti, gumúlali, lúma súfuru.

19 Jayúmuluguñein gabáyu jagía jabáfu, lúma luágu jáli, ítara líña jáli camá jówe gábuluguti, láu gíñe jadüga wuríbani.

20 Ja jíbiri gürígia ja moúwegunbaña láu wuríbani le, mígirun meme jamúti jadáaguni cátei lé buri meja jadügübei, mígirun jameí jájuduragun joun espíritugu wuríbatiña lúma joun sándu ja gólu, pláta, brónse, dübü, wéwe—ja siñáti jaríjin, ni jagáambun, ni jeíbugun.

21 Mígirun jameí jáfarajan, jabíñarajan, jasálufurijan, lúma jíwerujan.

10

Ánjeli táu tiraüraü líburu

1 Ábati naríjin ábanya ánjeli gabáfuti, ába larárirun siélugiñe lídan juánriñu táu ában jerémuru loúgiñe lichügü. Mirítí ligíbu quei wéyu, liábin lúruna camá durúngu líña.

2 Níñoun ában tiraüraü líburu junréngu lújaburugu. Ába líchuguni lugúdi le loúnwenren loúgiñe barána, le lubaňna loúgiñe múa.

3 Ábati lagúaragun láu umálali jéreti quei ában liñún dan le lágoujan, dánti le lagúaragunbei, ába lagaambúniwa ladürügündün sédü wayújururu.

4 Lárigiñe ladürögüdün sédü wayújururu ligía, ába yebe nabürüjaali lan le laríñagubei, ába nagáambun laríñagun ában umálali nun siélugiñe.

—Maríñagabeí le laríñagubei sédü wayújururu, mabürüjabeí gíñe.

5 Ánjeli bugáti le narijubei loúgiñe barána lúma loúgiñe múa, ába liñúruni lújabu le loúnwenren siélun,

6 ába láfiñurun luágu le gabágaribei lun sun dan, le adügübalin uboú láu sun siélu, barána lúma sun cátei le lídaanbei, ába laríñagun.

—Úadügüyáali darásäu.

7 Dánme le lachülürün dan lun lagúmeserun jasédün ánjeli ínwirei lifídun, gúnfulijalíme laráansejan Búngiu lé meja arámudaguabei, quei le laríñaguni meja joun profétagu ja esériwidubalin.

8 Ábaya ladímurejan umálali lé buga nagáambubei siélugiñe, ába laríñagun nun.

—Beíba, banügounme tiraüraü líburu to daráguboun, to lújaburuguboun ánjeli le rárabei loúgiñe barána lúma múa.

9 Ába nídin, ába namúriaianun líburu tugúya lúma ánjeli ligía, ába laríñagun nun.

—Jan, joúboun, bímebei basándirunun biyúmulugu, tagífidame burágeirugu.

10 Ába nanügünun tiraüraü líburu tugúya lújaburuguiñe ánjeli ligía, ába neíginun, bímeti nasándirunun niyúmulugu camá síruudu, lárigiñe neíginun, ába tagífidun nurágeirugu.

11 Ába laríñawagúniwa nun.

—Lúnti bídinya aríñagei le lúnbei lasúseredun lun sarágu fulásu, néchaani, luwúyerigu dimúrei, lúma joun urúeigu.

11

Ja bián geféentiña

¹ Ábati líchugúniwa ában mabúru nun lenége ában wéwe le amísuraagülei, ába laríñagun Búngiu nun.

—Sarába, amísurajaboun lilígilisin Búngiu lúma latárü, abájüda báñame átiriñanu lan ja ájuduragutiña ñi.

² Mamísurajabei bürürü le boúgudibei tibítí ligílisi ladüga derégewaali joun ja terénchabaña lun Búngiu, ja lúnbaña jagünrinchaguni ubúrugu le sándubei luágu bián-wein-bián játi.

³ Ábame noúnajan bián geféentiña lun jadímurejan nuágu luágu mílu bián-san ūrüwa-wein wéyu, táu jadáüragun lúdu.

⁴ Bián geféentiña jagía, jagía gayáwabalin bián tídibu wéwe to olívo lúma bián lébu sanúdelu le ligíbugiñebi Búngiu, le Labúremebi sun uboú.

⁵ Ánjein ñi abúseerúti ladügün wuríbani joun, ába jígiragüdün wátu geméti jayúmulugugiñe, ába jáguduniña jáganiñu gumúgubei. Ítarati loúweba furúmieguarügü le busénti ladügün wuríbani joun.

⁶ Gabáfutiña geféentiña jagía lun jadáuruni siélu lun májuyun lan júya sun dan niján lan Búngiu adímureja jayúmulugugiñe, gabáfutiña gíñe lun jadüguni dúna jítaüme, lun gíñe jasúfuriragüduni uboú láu sun luwúyeri wuríbani, ságü jabúseerun.

⁷ Dánme le gumú jamaali jawádigimari, lageíndaguba anímaalu le áfuridubei lídaangiñe júyu

le mébejabei jáma, ábame jeféridiruni wuríbu, ábame láfaruniña jilágubei.

8 Ábame jeréderun riwágu lídan lémeri oúnwenbun ubúru gu le Jerusalén le ñí lubei ládarawagúa Jesúsu luágu gurúwa, fulásu meme le, camá Sodóma lúma Ejípto.

9 Ábame jaríaguniña gürígia ja lídaangiñetiña sun fulásu, sun rása, sun luwúyeri dimúrei, lúma néchaani luágu ürüwa wéyu dimí, mígirunbaña lun jábunún.

10 Ábame jagúndaaragun ja uboúagubaña láu joúwegun, daríme lun jedéweegun cátei jámagua, le jagúndan, ladüga berése jamá meja bián lánigu Búngiu jagía joun.

11 Ába narijin, áu Juan, luágu lárigiñe lan ürüwa wéyu dimí ligía, ába láguyuguagüdüniña Búngiu, ábaya jásaarun, áni sun ja aríjubaliña, weíriti janúfudedagun.

12 Ába jagáambun bián geféentiña jagía ában umálali jéreti siélugiñe le aríñagubei.

—Weínjuma ñájoun siélun.

Ába jamúdeirun siélun lídan ában juánriñu, aríagu jáganiñu joun.

13 Lídan óra ligía, ába ladágarun ában oúnwenbun járabaganáli, ába tagúluludun ában muna tídaangiñe ságü díisi to ubúruguboun, ába joúwegun sédü mílu gürígia ladüga járabaganáli ligía. Ja jíbiri gürígia, ába jíchugun inébesei lun Búngiu le siélubei ladüga luweírin janúfude.

14 Sügüja libíaman lanárimeníga, madísebei le ában.

Le lisédün fidu

15 Ába línwiruni jasédün ánjeli lifídun, ába la-gaambúniwa laríñagun umálali buri jéreti siélugiñe. Chülüjali lidáani Wabúreme Búngiu lúma lidáani Crístu

lun jarúeijan lídan sun uboú,
áni jarúeijaba sun dan.

16 Ábatí jélemuchunga weín-gádürü gürígia ja weírigutiña, ja ñúnbaña luágu jála le lála urúei, láu jagíbu múarugu, ába jájuduragun lun Búngiu.

17 Ába jaríñagun.

Teínqui wáña bun, Wabúreme Búngiu,
amürü le Súnti Gabáfu,
amürü le wínwanbei lúmagiñe lubáragiñe
furúmiñeti dan, wínwan amürü guetó,
wínwan amürüme sun dan.

Teínqui wamútibu ladüga ragübaali lan oúnwenbun
bubáfu.

áni guméseedibu arúeija.

18 Gáñiburija néchaanigu,
chülüja wéyu lun babeíjan,
chülüja gíñe dan lun bagúseragüdüniña jiláguaña,
ábame bíchuguni jafáyeiruaja báni profétagu joun,
jáma jíbiri ja derégeguabaña joúngua bun, jáma sun
jawúyerigu gürígia ja íchubaña inébesei lun
bíri.

Chülüja óra lun bagünrinchaguniña ja
agünrinchagubalin uboú.

19 Ábatí tánjunrenchun lúban Búngiu to siéluboun,
ába tarijín gáfu to lágei lidáradun Búngiu jáma
lumútuniña ñi tídan lúban. Ába ñi lan labírijaníga,

ireíni, wayújururu, ában járabaganáli, lúma láburujan lúbara júya deréguati le weínamuti.

12

Würi lúma anímaalu le dragón

1 Ábati lasáliragun ában oúnwenbun seíni siélu. ában würi darúgu líña wéyu táu camá jamuga ában dínugu, láu játi lábugiñe tugúdi, lúma ában rídi jáu dúusu warúguma tábulugu.

2 Würi tugúya dageínañoun, tagúaraja láu igári le lánina agáriduni, ladüga súfuritu lun tagúriaian.

3 Ábaya lasáliragun ábaya seíni siélu. ában oúnwenbun anímaalu le dragón funáti, sédüñein lábulugu, dísi ligáanchun, lúma ában rídi luágu cáda lábulugu.

4 Ába ladúrugudun dragón ligía ában jádaangiñe ságü ürüwa warúguma láu líli, ába lajúnruniña müarugun. Ába laráramun dragón ligía tigíbugiñe würi to lúnboun tagúriaian, lun leígini tiraü dánme le tagúriaian.

5 Ába tagúriaian würi tugúya ában wügüri irajü le lúnbei ledéraagüdün lagúmadijan lídan sun fulásu queísi láu ában murúsun gürábu. Ába lagídarúniwa tiraü tueí, ába lanügüniwa lun Búngiu luágun lála.

6 Ába tanúrajan würi tugúya lídoun fulásu mageírawati le ñí lubei aráanseeli lan Búngiu ubáraü tubá, lun toúnigirúniwa ñí luágu mílu bián-san ürüwa-wein wéyu.

7 Lárigiñe, ába ñí lan ában wuríbu siélu, ñí lubei lageíndagua árcanjel Miguél jáu láni ánjeligu lúma dragón. Ageíndaguati dragón jáu láni ánjeligu,

8 ába jeféridiruni wuríbu, ába mabáraaña lan siélu.

9 Ába lubeíti laságarún oúnwenbun dragón, le binádu jéwe ligíra le gíribei Máfia, o Satanási, le ayéejabalín sun uboú, siélugiñe. Ligía jáu sun láni ánjeligu, ába jachágárún múarugun.

10 Ábati nagáambun lariñagun ában umálali jéreti siélugiñe.

—Gáñei láali Búngiu Máfia láu luweírin lubáfu. Chülüjali asálbaruni joun gürígia uboúagun, chülüjali larúeijan Búngiu lúma lagúmadijan Crístu, ladüga sagáwaali le íchugubei jadúnrun wadújeñu lueígiñe Jesucristu, le íchigañajábei jadúnrun wéyuagu, áriebu ligíbugiñe Wabúngiute.

11 Sirígu jamáali láu loúnwen Mudún, le Jesucristubei, lúma láu jíchugun fe luágu láni Búngiu ugánu luágu asálbaragülei, manúfudeduntiña lueí jeféridiruni jabágari, aráanseñu rügütiña lun joúnwen.

12 Gúndaalá lubeíti siélu, gúnda jumá juguya le aganoúbei ñi. ¡Áni fugiábugu ja aganoúbaña uboúagu, lúma baránaja! Nüdünja Máfia júmoun láu oúnwenbun igáñi, ladüga subúdi lumúti luágu murúsun rügáali lan lidáani.

13 Dánti laríjinbei dragón luágu fíwaali lan uboúagun, ába leíbaajanun würi tó buga agüriajaboun.

14 Ába líchugún bián larüna dunúru le weínamuti tun würi tuguya lun gayára lan tájamarun lídoun fulásu mageírawati díse lueí dragón ligía, le ñiba lubeí toúnigirúa luágu ürüwa irúmu dimí.

15 Ába lewérajan dragón ligía sarágu dúna liyúmulugugiñe lun lañáradaguagüdünun würi

tugúya.

16 Ába líderagunun múa würi tugúya, ába lánjunrenchun múa, ába lachúruni sun dúna le lígiragüdübei dragón liyúmulugugiñe.

17-18 Gáñitimaati dragón túma würi tugúya, ába lídin ageíndagua jáma tirajüñü ja ñüdubaña láu le lubeíbei Búngiu, falájamei ugánu le láni Jesucristu.

13

Ja móнстругу

1 Ába naráramun láru béya, ába naríjin lamúdeirun ában móнстру baránajagiñe, sédüñein lábulugu, díisi ligáanchun. Ñíñein rídi luágu cáda ligáanchun lúma ában íri le áubei lanábaguei Búngiu luágu cáda lábulugu.

2 Mónsturu ligía lenége geígusi, ítara lína lugúdi queísi lugúdi óso, liábin liyúma camá liyúma liñún. Ába líchuguni dragón lubáfu lúma lála lun, lúma sarágu ubáfu lun lagúmadijan.

3 Ñíñein ában chaünti luágu ában lídaangiñe lábulugu móнстру ligía, weíriti lún yebe láfaruni jilágubei, ába lareídagon lichaüntin. Weíriti janígi sun gürígia láu móнстру ligía.

4 Ába jájuduragun lun dragón luágu líchugun gumádi lun móнстру, ába gíñe jájuduragun lun móнстру, ába jaríñagun.

—Úati ni ában quei móнстру le, ¿cába gayára láfaruni?

5 Ígirúati gíñe móнстру ligía lun ladímurejan dimúrei buíti luoúgua lúma lun lanábaguni Búngiu, lúma lun lagúmadijan luágu bián-wein-bián játi.

6 Ába ladügün ítara, adímurejati wuríbati luágu Búngiu, anábaleí líri, lúban, jáma ja siélubaña.

7 Ígirúati gíñe lun lageíndagun jáma lánigu Búngiu darí lásiiragúniña, ába líchugúniwa ubáfu lun jawágu sun rása, fulásu, luwúyerigu dimúrei lúma néchaani.

8 Ába jájuduragun sun ja aganoúbaña uboúagu lun móнстру ligía, ja úabaña jíri bürüwañu lúmagiñe ladügün uboú tídan líburu to lánina ibágari, to lúmaboun Jesucrístu, le Mudún le oúwebei.

9 Le garígeiruguti lun lagáambun, agáambalá.

10 Ja adáürutiña ámu, jadáürawagúba gíñe, ja áfarajatiña táu efeín, jáfarawagúba gíñe táu efeín. Ligía busén jabeí lánigu Búngiu gurásu lúma afíñeni.

11 Lárigiñe, ábaya naríjin ábanya móнстру lamúdeirun múarugugíñe. Níñein bián gánchu luágu camá ligáanchun mudún, áni ítara líña ladímurejan camá ában dragón.

12 Níñein sun ubáfu le láni furúmiñeti móнстру lúma lun ladügüni cátei lueígiñe loúbadina furúmiñeti móнстру. Ába ladügün lun jájuduragun sun gürígia ja uboúagubaña lun furúmiñeti móнстру, le lareídagugüdübei lueígiñe chaünti le luágubei.

13 Adügati gíñe oúnwenbun buri miláguru, áburujagüdati wátu geméti siélugiñe lun múarugun jagíbugiñe gürígia.

14 Lídaangiñeti miláguru buri le únbei líchugúa ubáfu lun ladügüni lueígiñe loúbadina furúmiñeti móнстру, ába leyéeduniña ja aganoúbaña uboúagu, ába ladügagüdün ában liyáwa móнстру le gawágubalin chaünti ába lareídagun, joun.

15 Ába libíjin jabíaman móнстру ubáfu lun líchugun ibágari tun liyáwa furúmiñeti móнстру lun tadímurejan lúma lun táfaraguniña sun ja májuduraguntiña tun.

16 Adügati gíñe lun sun lan gürígia—weínamujaña, ñübürigiña, rísitiña, gudémetiña, idámuni, máma idámuni—lun labürüdün líri móнстру luágu jájabu le joúnwenren o luágu lan jerébe.

17 Úati ni ában gayáraati lagáñijan ni cáta ni lalúgurajan ánjein úa líri móнстру o linúmerun líri luágu.

18 Buséntitia cátei le lichú áu, le gunfaráandati, atúria jaleí linúmerun móнстру, le ábanbei quei líri wügüri, áni niján número le asálirubei lídaangiñe lilétürana íri ligía. sísi-san ürüwa-wein-sísi.

14

Jerémujan ja san bián-wein-gádürüü mílu

1 Lárigiñe líra, ába naríjini Jesucristu, le Mudún, rára lábulugu wübü le Sión, le siélubei. Ñíñanu san bián-wein-gádürüü mílu gürígia lúma, ja bürüwañubei líri Mudún lúma líri Lúguchi jeréberugu.

2 Lárigiñe, ába nagáambun ában amúri ñübinti siélugiñe camá lamúri barána, camá gíñe ladürüğüdün ában wayújururu le jéreti, ítara líñä gíñe camá jamuga tamúri sarágu gidára.

3 Ába jerémujan gürígia jagía ában urému iséri ligibugiñe lála Búngiu lúma jagibugiñe gádürü Cátaña gabágaritiña jagía, lúma jagibugiñe gürígia ja weírigutiña. Úati ni ában gayára lumúti laníchigu lerérungurému ligía gunfaráanda jaweídügüya san

bián-wein-gádürü mílu ja asálbarúabaña jádaangiñe ja uboúagubaña—

⁴ jagía ja mádaragúnbaña joúngua jámoun würíñia, reídeitiña jarúmaňu, falájamei Mudún le ñíjin lumúti lídin, sálbawatiña jádaangiñe gürígia quei furúmiñeti edéweejani lun Búngiu lúma lun Mudún.

⁵ Madárirúnwati ni murúsun iyéeni luágu jayumáru ladüga jarúmatiña ligíbugiñe Búngiu.

Ugánu buri le jíchubei ürüwa ánjeligu

⁶ Ábati narijin ábaya ánjeli ájamaja lamídaangua siélu, ñíñein ugánu le magúmuchaditi lúma lun lapúrichijani joun ja aganoúbaña uboúagu —joun sun néchaanigu, rása, luwúyerigu dimúrei lúma sun fulásu.

⁷ Laríñaga láu umálali jéreti.

—Inébelá Búngiu jun, ru jugúyame uweírigu lun, chülüja dan lun lagúseragüdüni. Judúgu jumá lun le adúgübalin siélu lúma uboú, barána lúma líseesen dúna.

⁸ Ába liábin ábanya ánjeli lárigi, ába laríñagun.

—Jeígua, jeígua Babilónia to weíriguboun, ladüga tabácharuadágüdüni sun néchaani láu bínu le lánina liwíye tayúmajan.

⁹ Ába liábin ábanya jüriüwan ánjeli, ába laríñagun láu umálali jéreti.

—Le ájuduraguti lun móнстру lúma tun liyáwa, ígira ligíame lun labürüdüniwa líri móнстру luágu lújabu o leréberugu,

¹⁰ látubei bínu le lánina lanárime ligáñi Búngiu le lúnbei láburujan le gumúti luágun, ábame lasúfurirun láu wátu lúma súfurú ligíbugiñe Jesucrístu lúma jagíbugiñe ánjeligu ja sándubaña.

11 Laweínruba lugúmulalin wátu le asúfuriragüdübaliňa lun sun dan, úabei eméraaguni ni wéyuagu ni áriebu joun ja ájuduragubaňa lun móнстру lúma tun liyáwa, o ja bürüwaňubei líri jawágua.

12 Ligía lébubei lúnti lan gagúraasun jamá lánigu Búngiu ja ñüdünbäña láu le lubéíbei áni falajamei Jesúsu surúñu, lun ítara meme jamá derégüdagu lídan jafíñen darí lúmoun joúnwen.

13 Ábati nagáambun laríñagun ában umálali ñübinti siélugiñe nun.

—Abürüjabeí le. “¡Gúnda jamá ja oúwetiňa láu jafíñen luágu Jabúreme Jesucristu!” Lúmagiñe óra ligía, jeméraaguba lídaangiñe jawádigimari, ábame lídin le jadügübei úara jáma, líña Sífiri Sándu.

Lalúbajoúniwa múa

14 Ábati naríjin ában juánriňu jarúti, ligíbuagu juánriňu ligía, ñun líña ában lenége Jesucristu, le Wügüri Garaúwarügüti. Ñíñein ában rídi gólu lábulugu túma ában alúbagülei jamánatu lújaburugu.

15 Ába láfuridun ában ánjeli tídaangiñe lúban Búngiu to siéluboun, ába lagúaragun láu umálali jéreti lun le ñúnbei ligíbuagu juánriňu.

—Dáboun balúbagüle, ladüga chülüja dan lun alúbajani, ladüga funáali nádü.

16 Ába lásügüragüdünun le ñúnbei luágu juánriňu lalúbagüle múarugugíñe, ába lalúbajan.

17 Ábayati láfuridun ábaya ánjeli tídaangiñe lúban Búngiu to siéluboun táu gíñe lalúbagüle jamánatu.

18 Ábaya láfuridun ábanya ánjeli lídaangiñe latárü, ánjeli ligía, gabáfuti luágu wátu geméti le luágubei

latárü ligía. Ába lagúarun lun le táubei lalúbagüle láu umálali jéreti, ába laríñagun lun.

—Dáboun balúbagüle to jamánaboun, alúbajaboún tirésini beíbei to múaruguboun, ladüga funáaru.

19 Ába lásügüragüdünun ánjeli ligía lalúbagüle múarugugíñe, ába lalúbajanun beíbei to múaruguboun, ába líchugunun lídoun ában ágei weíriti lun taríbichawagúniwa. (Míni lan líra, lanárimé abeichíuni le lúnbei liábin lúmagíñe Búngiu.)

20 Ába taríbichawagún beíbei boúgudi libítí ubúru, ába láfuridun jítaü lídaangiñe tágéi chülü lúmoun líñun jafürenun gabáyu, ürüwa-san kilómetro geyégua.

15

Ánjeligu jáma jagúmujoún sédü ígei

1 Ába narijín ábanya oúnwenbun seíni siélu, weírigüdati anígi. sédü ánjeligu jáu jagúmujoún sédü ígei, ja áubaña lagúmucha ligáñi Búngiu.

2 Aríyatina gíñe camá jamuga ában barána le bídiriu láu wátu geméti lídan, ñíñanu ja agáñeirubaliña luágu móнстuru, túma liyáwa, lúma luágu linúmerun líri, rára jáña lubádu barána le bídiriu ligía táo gidára to líchuguboun Búngiu joun.

3 Ába jerémujani lerémun Moisés lé meja esériwidubei lun Búngiu, lúma lerémun Mudún, le ítarabei.

Weíriti áni butí sun le adüga báalibe,
Wabúreme Búngiu, Súnti Gabáfu,
surúñu líña sun le badügübei, úaragua,
amürü le Lurúeitebei sun néchaani.

4 ¿Cábasan manúfude bueí, Wabúngiute?

¿Cábasan madímurejan buíti buágu?
 Aműrü rügűñadibu mafígounjan,
 jayábinba lílana sun fulásu, ábame jájuduragun bun,
 ladüga arijúaali luágu buídu lan sun le badügübei.

⁵ Lárigiñeti sun cátei le, ába naríjini fulásu le sándutimaabei tídan lúban Búngiu siélu, fulásu le ñí lubei lerédera Búngiu, júnren lubéneri.

⁶ Ába jáfuridun sédü ánjeligu ja jáubaña sédü ígei jagía, ñigíñe. Táuñanu janáangun líno to jarúmatu, mirí, liábin jabélitin, gólu luágu janíguagu.

⁷ Ába liábin ában jádaangiñe cátaña gabágaritiña jagía, ába líchugun ában cópu gólu lun cáda ában jádaangiñe sédü ánjeligu jagía, buin líña cáda cópu láu luweírin ligáñi Búngiu le gabágaribeí lun sun dan.

⁸ Ába labuínchun fulásu le sándutimaabei láu gumúlali le ñübinbei lídaangiñe luweírigun Búngiu lúma lubáfu. siñátiti lebélurun ni ában ñíjin darí jagúmuchun sédü ígei ja jámabaña sédü ánjeligu jagía.

16

Cópu buri le lágei ligáñi Búngiu

¹ Ábati nagáambun laríñagun ában umálali jéreti joun sédü ánjeligu jagía lídaangiñe fulásu le sándutimaabei.

—Jeíba áturei cópu buri láu lanárime ligáñi Búngiu uboúagun.

² Ába lídin furúmiñeti ánjeli, ába láturuni licópun uboúagun, ába lasálirun gumeín gáriti jawágu sun ja gawágubalin líri mónturu, judúgua jagía lun.

3 Ába láturuni jabíaman ánjeli licópun baránajoun, ába lasáliragun barána queísi játa jiláaña, ába joúwegun sun cátaña ja gabágaribaña lídan.

4 Ába láturuni jürüwan ánjeli licópun luágun buri dúna lúma líseesen dúna, ába lasáliragun jítäume.

5 Ába nagáambun laríñagun láni dúna ánjeli.

—Úaraguatibu láu bagúseragüdün ítara, Búngiu sándu, amürü le wínwanbei lúmagiñe lubáragiñe furúmiñeti dan áni wínwan amürü guetó,

6 ladüga jagía, aseíñeigüda jamúti játa profétagu jáma ja derégeguabaña joúngua bun, guetóti gurágüdaadibu jítäü joun, yúuti joun.

7 Agáambatina gíñe laríñawagun lueígiñe latárü.

—Ánja Wabúreme Búngiu le Súnti Gabáfu, agúseragüdaadibu láu ísuruni lúma úaraguni.

8 Ába láturuni jagádürün ánjeli licópun luágun wéyu, ába libíjin wéyu ubáfu lun lachúraruniña gürígia láu lísü,

9 ába jachúrarun súngubei. Láu sun lira, masáansiragunti jagáburi, madímurejan jagía buíti luágu Búngiu, anábaguarügü jameí Búngiu le gabáfubei jawágu ígei ja.

10 Ába láturuni jaseíngün ánjeli licópun luágun lála móнстuru, ába leréderun larúeijan lábugiñe lubúriga. Ába buri jágüragunun gürígia jañéñe láu igári.

11 Ni ítara, masáansiragunti jagáburi lun jígiruni wuríbatí léñaja jadügübei, anábaguarügü jameí Búngiu le siélubei luágu jagárigu lúma jagúmein.

12 Ába láturuni jasísin ánjeli licópun luágun oúnwenbun dúna le Eufrátes, ába lamábeidun lun

ñi lan üma lun jásügürün urúeigu ja ñübinbaña
lueígiñe oúbaü le ñigiñe lubeí laboúcha wéyu.

13 Ábati narijin jáfuridun ürüwa espíritugu
wuríbatiña liyúmulugugiñe dragón, liyúmulugugiñe
móursturu, lúma liyúmulugugiñe proféta le yéebei,
ítara jáña espíritugu wuríbatiña jagía quei júa.

14 Espíritugu jagía máfianu ja adáagubaña
miláguru, ába buri jáfuridun oúndaragúaña sun
urúeigu ja uboúagubaña lubá wuríbu le lánina
oúnwenbun luwéyuri Búngiu le Súnti Gabáfu.

15 (“Toúnigi jumátia ladüga sódinibei niábin quei
liábin jíweruti áriebu. Gúndaabei le agágudúañubei,
nuján lanáangun luágu, lun meíbugun lan surúsú
lueí jaríjini gürígia le mabúseerun lubeí lun jaríjini
luágu,” líña laríñagun Jesucrístu.)

16 Ábati joúndaraguniña urúeigu lídan fulásu le
gíribei Armagedón lídan dimúrei le hebreo.

17 Ábati láturuni jasédün ánjeli licópun
garábalirugun, ába láfuridun ában umálali lídaangiñe
fulásu le sándutimaabei le siélubei. Lumálali Búngiu
ligía, le ñúnbei luágu lála ñi, laríñaga.

—Adügüwaali.

18 Ába ñi lan labírijaníga, ireíni, lúma wayújururu,
ába lánjingichun múa láu ában járabaganáli, jéreti
sügü láu sun járabaganáli le dagáalibeí lúmagiñe ñi
jamá gürígia ligíbuagu uboú.

19 Ába lafánreinragun ubúruju weíriti le Babilónia
lídan ürüwa murúsun, ába buri lagúluludun ubúruju
le uboúagubei, ába larítagun Búngiu luágu ubúruju
weíriti le Babilónia lun lájuluchagüdüni bínu le
lánina abeichúni le loúnajabeí lun lídan ligáñi.

20 Sun uboúju lúma sun wübü, ába lagúmuchagun.

21 Ába gíñe láburujan oúnwenbun buri lúbara júya deréguati siélugiñe jawágun gürígia, jürüburi chülu lúmoun san líburu, ába janábaguni gürígia Búngiu luágu, ladüga ában lan abeichúni janárimeti.

17

TasíadirÚniwa oúnwenbun jóru

1 Ábatí liábin ában jádaangiñe sédü ánjeligu ja láubaña sédü cópu, ába laríñagun nun.

—Jigábu, narúfudaali tabeichún oúnwenbun jóru to núnboun ligíbuagu barána bun.

2 Agánawaaña urúeigu ja uboúagubaña lídan salúfuri túma, bachárua jagía ja uboúagubaña láu bínu le lánina tisálufurin.

3 Ába lanügünina ánjeli ligía lídoun ában fulásu mageírawati le ayáwadagubei nun láu lubáfu Sífiri Sándu, ába naríjin ában würi waríñu luágu ában móursturu funáti, bürüwañu líña sun luwúyeri dimúrei le anábaguti Búngiu tuágu, sédüñein lichügü móursturu le uágubei tañúura, díisi ligáanchun.

4 Würi tugúya, gúchu lúma funáti ticólorunbei tanáangun, liábin tuwénden, gólu, dübü buíduburiti, lúma pérla. Níñein ában cópu gólu tújaburugu buin láu tisálufurin lúma liwíye tadáagun.

5 Bürüwañu líña ában íri teréberugu láu ában aníchigu arámudaguati. Íri le teréberugubei. “Babilónia to weíriboun, jáguchu jóru lúma sun luwúyeri iwíyeni uboúagu.”

6 Ába nasúbudiruni luágu bacháruañoun lan würi tugúya láu játa ja lánigu Búngiu jáma ja áfarawagúbaña lueígiñe jadímurejan luágu

Jesucristu. Dan narijinbalin cátei le, ába laweíridun nanígi.

7 Ábatí laríñagun ánjeli ligía nun.

—¿Cá uágu laweírida banígi? Nasúbudiragüdaali míni tan würi to bun, láu sun móнстру le anügüberun, le sédübei ichügü, díisi ligáanchun.

8 Mónstру le baríjubei, gabágariti meja, áni guetó úaali, láu sun líra, lamúdeiruba lídaangiñe jýyu le mébejabei lubáragiñe lídin lídoun lagúmujoún loúnwen. Ja aganoúbaña uboúagu, ja úabei jíri bürüwaňu tídan líburu to lánina ibágari lúmagiñe ladügün uboú, laweíriduba janígi dánme jaríjini móнстру lé meja gabágaribei áni úaali, ábaya liábin.

9 ‘Níjein cátei ya joun ja gayáraabei gunfaráanda jamáni. Sédü ichügü ligía, míni lan sédü wübü le uágubei ñun tan würi tugúya,

10 sédü méme ichügü ligía, míni lan gíñe sédü urúeigu. Seíngü jádaangiñe urúeigu jagía, gumújali jarúeijan, ában jádaangiñe, larúeijaña guetó, le ában, miábiningili. Dánme liábin jagúmujoún, larúeijaba murúsürügü dan.

11 Le móнстру lé meja gabágaribei áni úaali guetó, ligía jawídünbei urúeigu, láu sun ligía lan ában jádaangiñe sédü, lárigiñeme, ábame lídin lídoun lagúmujoún loúnwen.

12 ‘Díisi gánchu le baríjubei, díisi urúeigu ja magúmeserungiñabaña arúeija, jabíjuba jabáfu urúeigu luágu ában óra úara lúma móнстру.

13 Ában lábu jarítagun urúeigu jagía, jichugubei jabáfu lúma jarúeijan lun móнстру.

14 Jageíndaguba lúma Jesucristu, láfaragubaña jilágubei, ladüga Jabúreme sun abúremein ligía,

Jarúeite gíñe sun urúeigu, áni jagáñeiruba gíñe sun lánigu ja lanúadajabaña Búngiu áni derégüdagu méme jáña lídan jafíñen luágu, úara lúma.

15 Ába gíñe laríñagun ánjeli ligía nun.

—Barána le baríjubei, le igíbuagubei tañúura jóru, fulásu buri, luwúyerigu dimúrei, lúma néchaani.

16 Áni díisi gánchu le baríjubei luágu móнстuru, le méme díisibei urúeigu, teyéreeguduba jóru joun, ábame jígirunun fíwañu, surúsu, jeígubei tügürügü, ábame jágudunun láu wátu geméti.

17 Rúlaali Búngiu tídoun janígi lun jadügünü le labúseerubei láu júaradun lun jedéregeruni jabáfu queísi urúeigu lun jíderaguni móнстuru daríme lagúncularirun le laríñagubei Búngiu.

18 Wúri to baríjuboun, tugúya weíriti ubúruugu le agúmadirubaliña lurúeitegu uboú, le gíribei Babilónia.

18

Teíguadun Babilónia

1 Lárigiñe sun cátei le, ába naríjin ábanya ánjeli larárirun siélugiñe láu sarágu ubáfu, ába larúgoungadun uboú láu límirin.

2 Lagúaraguati láu umálali jéreti.

—Gumúgua, gumúgua Babilónia to weíriboun, guetó jábiñejaru mafianu, jarámudaguagüle sun jawúyeri espíritugu wuríbatiña, jádibu dunúru wíyetiña queísi wadúbi.

3 Ladúga sun lan néchaanigu bacháruuaña láu bínu le lánina tisálufurin, áni agánawaaña lurúeitegu uboú túma lídan tisálufurin, alúgurajatiña buri

ja uboúagubaña, rísijaña lídaangiñe luwénden toúseragun túngua.

⁴ Ábayati nagáambun laríñagun ábanya umálali ñübinti siélugiñe.

—Furíjuma Babilóniagiñe, jugúya le nánigu, mafánran jumámuga lídan tifígoun lúma lídan tabeichúnawa.

⁵ Gíbeguaali tifígoun darí lun lachülürün siélu, áni jarítaguaali Búngiu luágú luríban toúserun.

⁶ Adüga jumá tun Babilónia quei tadüga joun ámu, fáyei jumoún dóbüli lueí le tadügübei. Rújuma ában uníñein le jéretimaati bián weíyaasu tun sügü láu le tíchugubei joun ámu.

⁷ Súfurigüda jumoún quei méme tedéregeragun túngua lun anáanguni únguaü lúma lun agünrinchaguni, ladüga aríñaga tan tídan tanígi. “Nun nína ya quei ában urúei, máma nugúya ában jiñáru mámaritu, masúfurirubadina gíñe.”

⁸ Ligía liábinba lubeí tabeichún lídan ában meme wéyu —oúweni, íruni, ilámaü—ábame tagudún láu wátu geméti, ladüga gabáfuti Wabúreme Búngiu le asiadirubarun.

⁹ Lurúeitegu uboú ja aganoúbaña túma lídan salúfuri lúma irísini, jayájuba, gudémegua tugúyame joun dánme jaríjini gumúlali le lánina tagudún.

¹⁰ Ábame jeréderun díse, le janúfudei lueí tabeichún, ábame jaríñagun.

—¡Fugiábu Babilónia, ubúrugu le weíribei, Babilónia ubúrugu le gabáfubei, lídaanrögü murúsun óra liábin babeíchun!

¹¹ Ja alúgorajatiña buri ja uboúagubaña, ayájuatiña gíñe, gudémegua ligía ubúrugu ligía joun ladüga

úaaña lan cába lan agáñijei ebégidinaü le janáajabei

— ¹²ebégidinaü lé buri gólu, pláta, dübü buíduburitu, pérlas, gamísá to líno to fínutu, séda, colóru buri gúchu lúma funáti, lúma gíñe sun luwúyeri fuláansu le jémeti, ílagu láuti jári léfan, fuláansu buíduburiti, brónse, gürábu, lúma dübü miríti,

¹³canéla, cátei lé buri jémeti, cupáli, mírra, ibíñei, bínu, aíli, fulúwaaru fínutu, lúma türígu, barütiña gíñe anímaalugu ja lúntiña janáajan ílagu, mudún, bágasu, gabáyu, cárü, ásta músu, o gürígia lun jalúgurajoún.

¹⁴Jariñaguba lun ubúrugu ligía.

—¡Úaarú frúta buri to seméboun búma to jínsiñeñajáboun bun sarágu, féridi báali gíñe sun irísini lúma wéndeí le búmañajabei, féridiwaali lun sun dan!

¹⁵Jáñaja alúgurajabálin buri cátei le áni rísiña lidan ubúrugu le, jeréderuba díse le janúfude lueí labeichún, ayájuajeina, aságürijeina.

¹⁶Ábame jaríñagun.

—¡Fugiábu ubúrugu weíriti! ítara liñá meja quei ában wúri táu tadáüragun to líno fínutu túma anáanguni to colóru gúchu lúma funáti, láu tuwénden gólu, dübü buíduburiti lúma pérла.

¹⁷¡Lídan murúsun óra gumúja sarágu irísini!

Sún buri tarüne ugúnein, pasajérugu, mádulungu, jáma sun ja ñadágimeinbaña baránaja, díseti jeréderun.

¹⁸Dánti le jaríjini lugúmulalin lágudun ubúrugu, ába jagúaragun.

—¿Cásan meja ámu ubúrugu ñíbei quei oúnwenbun ubúrugu le?

19 Ába jíchaagun múa jábulugu, ayájuaja, aságürija, agúaragua.

—¡Fugiábu Babilónia lé buga weíribei! Rísijañá yebe sun ja gagúnebaña wapóru baránaja láu lirísin, áni lídaanrügү murúsun óra gürínwagua.

20 Gúnda jumá láu le asúseredubei lun Babilónia, amürü siélu, júma jugúya apóstolugu, jáma profétagu, jáma sun ja lánigu Búngiu, ladüga adügaali Búngiu gúsei jun láu lasíadiruni.

21 Ábati liñúrun ában ánjeli gabáfuti ában dübü le ítarabei quei ában mulí, ába láguruni baránajoun, ába laríñagun.

—Ítara lúba laráriragüdúniwa Babilónia, ubúrugu le weíribei, marijíndügüyáwalime.

22 Magaambúndügüyáwalime tamúri gidára, fídu, bémerirugu, úaañame gíñe ñadágimeintiña bídan ni ca uwúyeri, magaambúnjalime gíñe lamúri dübü le mulí bídan.

23 Madúnraagúnjalime larúgounga lámpu bídan, magaambúndügüyáwalime areínjani le lánina maríei bídan, láu sun gabáfugüda bániña meja báni alúgorajatiña lídan sun uboú, eyeedagua báña sun néchaani láu babíñarajan.

24 Daríwaali játa profétagu, jáma ja lánigu Búngiu, lúma játa sun ja áfarawagúñañabaña uboúagu, daríwaali játa sun jagía lídan ubúrugu lé meja Babilónia.

19

1 Lárigiñe cátei le, ába nagáambuni jamálali sarágu gürígia, jagúarajan.

¡Aleluya! Weíriti Wabúngiute le Súnti Gabáfu, ligía asálbarubaliña lánigu.

2 Agúseragüdati láu úarani lúma ísuruni,
siádi láaru oúnwenbun jóru to agádeirubalin uboú láu
tisálufurin,
águyugüda láali jáfarawagún lánigu tuágu.

3 Ábaya jagúarajan.

—¡Aleluya! Magúmubei lamúdeirun tugúmulalin.

4 Játí weín-gádürü gürigia ja weírigutiña, jáma
gádürü cátaña gabágaritiña jagía, ába jélemuchun
chüllü múarugun, judúguatiña lun Búngiu le ñúnbei
luágu lála, ába jaríñagun.

—¡Ítaralá! ¡Aleluya!

5 Ábati lagaambún laríñagun ában umálali yaráfa
lueígiñe lála Búngiu.

Rújuma uweíriguni lun Búngiu,
sun jugúya ja esériwidubalin,
áni inébelá jun,
weíyaaña, ñübürigiña.

Fédu siélu

6 Agáambayatina camá jamuga jamálali sarágu
gürigia, camá lamúri sarágu dúna lúma wayújururu
jéreguti, agúaraja.

¡Aleluya! Guméseeli Wabúreme Búngiu le Súnti
Gabáfu agúmadija.

7 Gúndaagua wamá, buínwama láu ugúndani, ru
wagíame uweíriguni lun,
ladüga chüllüja óra lun lídan jamá ában lánigu Jesu-
crístu lúma, le gumúti.

Aráanseeña quei ában adári lubá tamárieidun,
8 táu tanáangun líno to fínutu, jarúma, áni mirí.
Míni tan líno fínutu, ibágari le surúti, le jabágari
lánigu Búngiu.

9 Ábati laríñagun ánjeli nun.

—Babürüja. “Gúnda jamá ja amísurajoúbaña lídoun fédu le lánina lúaradun Jesucristu jáma lánigu.”

Ába laríñagun nun.

—Dimúrei buri inárüniti le laríñagun Búngiu le.

10 Ába nájuduragun ligíbugiñe ánjeli ligía, ába laríñagun nun.

—Madüğabeí le, esériwiduti áu lun Búngiu quei aműrү jáma bibíriña ja afálarubalin láni Jesúsu ugánu derégüdaguňu, lun Búngiu lun bájuduragun.

Ugánu le lanügübei Jesúsu lídoun larúgounga, ligía lébubei sun le jaríñagubei profétagu.

Le aweínjabalin gabáyu jarúti

11 Ábatı naríjini siélü junréňu, ába lasáliragun ában gabáyu jarúti, léti aweínjabalin, Gúnfuliti lúma Inárüni, ligía líribei, ladüga láu ísuruni lagúmadija, láu gíñe ísuruni lageíndagu.

12 Ámirijati lágu camá ligémeri wátu, ñíñein sarágu rídi lábulugu, ñíñein gíñe ában íri bürüwaňu luágú, ligía rügüňein asúbudirei.

13 Anáanguni to luáguboun, feíndiwatu láu jítäu. Lererun Búngiu líribei.

14 Jafálareiti súdaara ja siélubaña táu jadáüragun líno to fínutu, jarútu, jarúma, waríňu jagía jawágu gabáyu jarútiňa.

15 Ñíñoun ában efeín jamánatu liyúmulugugiñe lun láchaünguniña néchaani táu, ábame ledéraagüdüni lagúmadijan quei láu ában gürábu. Lagúseragüdübaña quei le aríbichagubarun beíbei láu lugúdi, gurágüdaleíme bínu le lánina lanárimé ligáñi Búngiu joun.

16 Bürűwañu líña íri le tuágu lanáangun lúma luágu liyáda. “Jarúeite sun urúeigu, Jabúreme sun abüremeigu.”

17 Ába naríjin ában ánjeli rára lídan wéyu, le agúaragubei láu érei joun sun dunúru ja ájamajabaña juánriñurugu.

—Jigoúgu, oúndaragua jumá lun oúnwenbun ladíneragüdün Búngiu,

18 jou jumámuga jágürögü urúeigu, gumádimatiña, jáma wügüriña ganígitiña, jágürögü gabáyu jáu sun ja aweínjabaliña, jágürögü sun jawúyeri wügüriña dándu ja joúnguatiña quei ja idámuni, dándu ñübürigiña quei weínamujaña.

19 Ábati naríjini móнстру jáma lurúeitegu uboú jáu jánigu oúndaraguaaña lun jageíndagun lúma le waríñubei luágu gabáyu jarúti jáma lánigu.

20 Ába ladaürün móнстру úara lúma proféta yéeti lé buga adügübei miláguru ligíbugiñe móнстру. Láu buri miláguru ligía, ayéeda láaña proféta ligía ja ígiraguagüdubaña joúngua lun labürüdün líri móнстру jawágu, judúgua jagía tun liyáwa. Dánduti móнстру quei proféta yéeti ligía, ába jagurún wínwañu lídoun lagúnu le láubei wátu geméti lúma súfurú.

21 Ja jíbiri, ába jáfarawagún táu efeín to liyúmuluguboun le waríñubei luágu gabáyu, ába jaquímuledun sun dunúru buídu láu jágürögü.

20

Le mílu irúmu

1 Lárigiñe, ába narijin ában ánjeli larárirun siélugiñe láu ligélen jýyu le mébejabei, lúma ában oúnwenbun güringüri lújaburugu.

2 Ába lárügündüni ánjeli ligía dragón, le binádu jéwe, le Máfiabei áni Satanási, ába lagüraguni luágu mílu irúmu.

3 Ába láguruni lídoun jýyu le mébejabei le ñí lubei ladáürei. Ába lichugún ában séyu luágu béna lun mayéejandügüya láña lan néchaanigu darí lásügürün mílu irúmu. Lárigiñeme mílu irúmu ligía, lígiragüdúwaba luágu murúsun dan.

4 Ába naríjini jála buri ja ibíjubaña ubáfu lun jagúseragüdün, ñun jáña luágu. Aríja numútiña gíñe jawáni já meja adürürübaña ichügü lueígiñe japúrichijani Lerérun Búngiu lúma lueígiñe jadímurejan luágu Jesucristu, ja májuduragunbaña lun mónturu ni tun liyáwa, mígirun jagía lun lichugún líri luágu jerébe o luágu lan jarüna. Ába naríjin jásaarun lídaangiñe oúweni lúnya jabágaridun, ába jagúmadijan úara lúma Crístu luágu mílu irúmu.

5 Ángeinti ja jíbiri jiláguaña, másaaruntiña lídaangiñe oúweni daríme lárigiñe mílu irúmu. Niján furúmiñetibei ásaaruni lídaangiñe oúweni.

6 ¡Gúndaatiña áni lánigu Búngiu jagía ja gafánraanbaña lídan furúmiñeti ásaaruni lídaangiñe oúweni! Mabáfuti libíaman oúweni jawágu, lubáragiñe líra, fádirigubaña láni Búngiu lúma láni Crístu, ábame jagúmadijan úara lúma Crístu luágu mílu irúmu.

7 Dánme sügjiali mílu irúmu ligía, ligíame lígirawagüdün Máfia lídaangiñe jýyu le mébejabei,

8 ábame láfuridun lun layéejaniña néchaanigu lídan sun uboú. Láfuriduba ayéedaña ubáfu buri le Gog lúma Magóg, ábame loúndaraguniña jánigu, ja gíbebaña quei liságounte barána, lun wuríbu.

9 Ítara líña lubeíti, ába jáfuridun súdaara jagía lídaangiñe sun uboú, ába jegéyedaguni fulásu le ñí jabeí lánigu Búngiu lúma ubúrugu le jínsiñebi lun Búngiu, le Jerusalénbei. Ába loúnajan Búngiu wátu geméti siélugiñe, ába láguduniña gumúgubei.

10 Máfiati le ayéedubaliña, ába lágorúniwa lídoun lagúnu le láubei wátu geméti lúma súfurú, le ñíjin lubeí jágorúua móнстру lúma proféta yéeti. Jasúfuriruba ñi wéyuagu, áriebu lun sun dan.

Wísiyu ligíbugiñe oúnwenbun jalaü jarúti

11 Ábatí naríjin ában oúnwenbun jalaü jarúti, ñíñein Búngiu ñun luágu. Ába lagúmuchagun siélu lúma uboú ligíbugiñe, ába marijínjali lan.

12 Ába naríjiniña jiláguaña, weínamujaña jáma ñübürigiña rára ligíbugiñe Búngiu, ába tadárawagún líburu buri túma ábanya líburu to líburu to lánina ibágari. Ába jagúserawagüdün jiláguaña luágu buri cátei lé mejá jadügübei, según le bürüwañubei tídan líburu buri tugúya.

13 Sarátiña sun ja añáradagubaña dúnarugu, sun ja jiláguañabaña, ába jásaarun lídaangiñe oúweni, ába jagúserawagüdün luágu buri cátei lé mejá jadügübei.

14 Ába lágorúniwa oúweni lúma jabára jiláguaña lídoun lagúnu le láubei wátu geméti. Lagúnu láuti wátu geméti ligía, ligía libíamabei oúweni,

15 ñíjin jagurúa ja úabei jíri tídan líburu to lánina ibágari lun jasúfurirun ñi gumúguá dan.

21

Iséri siélu lúma iséri uboú

1 Lárigiñe, ába layáwadagun iséri siélu lúma ában iséri uboú nun, gumúguá buga furúmiñeti siélu lúma furúmiñeti uboú áni úaali buga barána.

2 Áu Juan, aríja numúti ubúrugu biníwati le iséri Jerusalén, larárirun siélugiñe lúmagiñe Búngiu. Aráanseñu líña quei ában adári dáüguáñu lubá tadári.

3 Ába nagáambun laríñagun ában umálali jéreti siélugiñe.

—Aríjabá, agánawati Búngiu jádan gürígia guetó. Laganoúba jáma, jagíaba lánigu, Búngiu mémeba jáma lun ligía lan Jabúngiute.

4 Larágajabei sun jáguira, úaalíme oúweni ni ayájuni ni íruni ni igárigu, ladüga sügüja sún meja cátei le níjeinbei.

5 Ábati laríñagun Búngiu.

—Aríjabá, adüga numúti sun cátei isérime.

Aríñagati gíñe.

—Babürüja, ladüga inárüniti dimúrei buri le, áni gayáraati lafíñerún luágu.

6 Lárigiñe, ába laríñagun nun.

—Súnja nadügüni sun cátei le. Áu lagúmesejabei sun cátei, áu gíñe lagúmujoúnbei, quei létüra ‘A’ lúma ‘Z’. Le mágürabuti, níchuguba lun lun látun lídaangiñe líseesen dúna le íchugubei ibágari, mafáyeijaanga luagu.

7 Ja ásiiragúbalin wuríbani jerésibirubei sun le lúnbei jabíjini quei jalágaante quei nirajüñü, áume Jabúngiute, jagíame nirajüñü.

8 Ánjañati ja janúfudebaña, ja mafíñebaña, ja iyéreejabúbaña, ja gáfarajadibaña, ja adáagubaña salúfuri, ja abíñarajabaña, ja ájuduragubaña joun sándu, jáma ja yéebaña, jágurúba lídoun lagúnu le súbei láu wátu geméti lúma súfur, le libíamabei oúweni, ligíaba jalágaante.

Iséri Jerusalén

9 Ábati liábin ában jádaangiñe sédü ánjeligu ja láubaña sédü cópu buin jáu sédü jagúmujoún ígei, ába laríñagun nun.

—Jigábu, narúfudaali jageíra lánigu Jesucristu bun.

10 Ába layawadaguagüduni Sífiri Sándu ában wübü nun, weíriti, íñu, ába larúfuduni oúnwenbun ubúrugu biníwati le Jerusalén nun, larárirun siélugiñe lúmagiñe Búngiu.

11 Ámirijati ubúrugu ligía láu larúgounga Búngiu, ítara lína límirin quei límirin ában dübü buídumeraüti, quei dübü le jáspe, jarúgoungati quei bídiriu.

12 Níñein ában baríeru weíriti, íñu, láu dúsus béna geyégu láu ubúrugu ligía, ában ánjeli luágu cáda béna, lúma jíri dúsus türíbu ladúgawagun Israél bürüwañu luágu buri béna.

13 Ürüwañein béna lueígiñe le ñígiñe lubeí laboúcha wéyu, ürüwa lueígiñe nórte, ürüwa lueígiñe sur lúma ürüwa lueígiñe oúbaü le ñígiñe lubeí lálüda wéyu.

14 Baríeru ligía, ligíbuaguñein dúusu dübü lidérebuguñein, láu jíri dúusu láni Crístu apóstolugu bürüwañu luágu.

15 Ñíñein ában mabúru gólu lúma ánjeli le adímurejabei núma lun lamísurajani ubúrugu, lubéneri, lúma lubárierun.

16 Ubúrugu ligía, ába lábu lidábuberen lúma limígifen. Ába lamísurajani ánjeli ligía ubúrugu láu lumáburu, bián-mílu bián-san kilómetros luweírin, ába lábu limígifen lúma líñun, lúma lidábuberen.

17 Lárigiñe, ába lamísurajani baríeru, ürüwa-weingádürü metros luweírin según jamísuraagüle gürígia le layúsurubei ánjeli ligía.

18 Láu dübü le jáspe ladügüwa baríeru ligía, ubúruguti ligía, láuti gólu le tímatimaati, miríti queísi bídiriu le jarúmati.

19 Wéndegüdáwati lébu baríeru ligía láu sun luwúyeri dübü buíduburiti. le furúmiñeti, láu jáspe, le libíaman, láu safíro, le lürüwan, láu ágata, le ligádürü, láu esmerálda,

20 le liseíngün, láu ónise, le lisísin, láu cornalína, le lisédün, láu crisólito, le liwidün, láu berílo, le linéfun, láu topásio, le lidíisin, láu crisoprásia, le liúnsun, láu jasínto, léti lidúusun, láu amatista.

21 Dúusugubei béna ligía, dúusu pérlas, cáda béna láu ábanrugi pérla ladügüwa. Léti ūma buri láni ubúrugu ligía, láuti gólu jarúgoungati quei bídiriu.

22 Maríjintina ni ában ligílisi lídan ubúrugu lídan, ladüga añájein Wabúreme Búngiu le Súnti Gabáfu lúma Jesucrístu ñi, mabúseerúnwatu ligílisi le ñí jabei.

23 Memégeirunti ubúrugu ligía larúgounga lúmagiñe wéyu ni lúmagiñe játi, ladüga le guánaru larúgounga Búngiu rúti larúgounga lun, léti Jesucristu, ligía lilámpunbei ubúrugu ligía.

24 Jeíbuguba sun néchaanigu ja sálbawañabaña lídan lilámpun ubúrugu ligía, ábame janügüni lurúeitegu uboú jaweírigun ñíjin, lun jíchuguni lun Búngiu.

25 Madáurawagunbei lubéneri wéyuagu, úabei gíñe áriebu ñi.

26 Lanügüba jaweírigun néchaanigu ñíjin, láu sun jarísin,

27 mebélubei ni cáta wíyeti ñíjin, ni le adügüti cátei le wuríbati o gayéeraguati. Ja rügúbaña bürüwañubaña íri tídan líburu to lánina ibágari to lúmaboun Jesucristu, jagía rügúbaña ebélura.

22

1 Ábati larúfudun ánjeli ligía ában dúna jarúmati nun, le íchugubei ibágari, jarúgoungati quei bídiriu, lídaangiñe lála Búngiu lúma lála Jesucristu láfurida.

2 Ñíñein dúna ligía lamídaangua lémeri ubúrugu ligía, áni luágu bián loúba dúna ligía ñi laweírida buri tídbu wéwe le íchugubei ibágari, le agíindubei dúusu weíyaasu lídan irúmu. Ságü játi lagíindun, léti lubána, seríwiti lun lagáranijoún joun néchaanigu.

3 Úaalíme ni cáta ñi lun lábugiñe lan líñaragun Búngiu. Ñíbei lála Búngiu lúma lála Jesucristu lídan ubúrugu ligía, ábame jájuduragun lánigu lun.

4 Jagágibudaguba lúma Búngiu, ñíbei gíñe líri jeréberugu.

5 Úaalíme áriebu ñi, ja aganoúbaña ñi, memégeirunbaña ligémeri lámpu ni ligémeri wéyu,

ladüga larúgoungadagüdüba Wabúreme Búngiu jáu,
ábame jagúmadijan sun dan.

Madíseeli liábin Jesúsu

⁶ Lárigiñé, ába laríñagun ánjeli ligía nun.

—Ináruniti dimúrei buri le, áni gayáraati lafíñerúniwa luágú, áni Wabúreme Búngiu méme le íchugubei dimúrei joun profétagu oúnaja láadina lun narúfuduni le lúnbei lasúseredun joun lánigu madíse.

⁷ —¡Aríja jumá! ¡Anáte madíse! líña laríñagun Jesucristu.

¡Gúndaalá le adügübei gásu láu ugánu le láni Búngiu le bürüwañubei tídan líburu to!

⁸ Áu Juan, agáamba numúti, aríjaneí buri cátei le, áni lárigiñé naríjini lúma nagáambuni, ába nájuduragun lubádu lugúdi ánjeli le arúfudubalin nun.

⁹ Ába laríñagun nun.

—Madügabeí le, esériwiduti lun Búngiu áu quei amürü jáma bibíriña ja profétagu, jáma sun ja adügubaña gásu láu le bürüwañubei tídan líburu to, lun Búngiu lun bájuduragun.

¹⁰ Aríñagati gíñe nun.

—Marámudabeí láni Búngiu ugánu le bürüwañubei tídan líburu to ladüga yaráfaali dan lun lagúnculirún.

¹¹ Ígirabeí le wuríbabai lun lasígirun adáagua wuríbani, le wíyebei, lun lasígirun lídan liwíye, áanjeinti le buídubai, buídumemelá, áni le wügüri le derégeguabei lúngua lun Búngiu, gúnfulimemelá.

¹² —Ánja, madíseeli niábin, líña laríñagun Jesucristu, áni barü numuti afáyeiruajaü le lúnbei

níchuguni lun cáda ában según buri cátei le ladügübei.

13 Áu furúmiñetibei lúma agúmujoúni, lagúmeseja sun cátei lúma lagúmujoún quei létüra ‘A’ lúma ‘Z’.

14 Gúndaatiña ja achíbubalin jafígoun lun garícha jamá lun jeígin lídaangiñe lin tídibu wéwe le íchubei ibágari, gayára lámuga jebélurun lueígiñe lubéneri ubúrugu.

15 Ánjaña ja mafíñeradibaña luágu Jesucristu, ja abíñarajabaña, ja adáagubaña salúfuri, ja gáfarajadibaña, ja ájuduragubaña joun sándu, jáma sun ja jínsiñejabúbaña lun eyéeraguni, jeréderuba boúgudi.

16 —Áu Jesúsu, oúnaja náali náni ánjeli lun lasúbudiragüdüni sún buri cátei le joún buri tílana ligílisi. Áu linébaanfan urúei Davíd, áu gíñe queísi warúguma to lánina bináafin.

17 Aríñagati Sífiri Sándu jáma ja lánigubaña Jesucristu.

—Jigábu lun Jesucristu lun basálbarun.

Le gíñe agáambubei, aríñagalá.

—Jigábu lun Jesucristu, sálba bámuga.

Le mágürabubei, ánjein busén, nübinlá, gurála lídaangiñe dúna le íchugubei ibágari, mafáyeijaanga luágu.

18 Sun ja agáambubalin láni Búngiu ugánu le bürüwañubei tídan líburu to, wéridi numútiña lueí cátei le. le íchuguti lánwoun cátei le, lagánwoundagüdübaña Búngiu ígei ja uágubaña labürüjoúa tídan líburu to, luágu.

19 Le gíñe agídaruti som cátei lídaangiñe láni Búngiu ugánu le bürüwañubei tídan líburu to,

lagídarubei gíñe lufánran lídaangiñe lin tídibu wéwe
le íchugubei ibágari, lúma lídaangiñe ubúrugu sándu
lé buri bürüwabei uágu tídan líburu to.

20 Le asúbudiragüdübalin buri cátei le, aríñagati.

—Ánja, madíseeli niábin.

Ítaralá. Jigábu Wabúreme Jesúsu!

21 Binílaün Wabúreme Jesucristu sun jugúya.

Ítaralá.

**Lerérun Búngiu To Lánina Iséri Darádu
New Testament in Garifuna (HO:cab:Garifuna)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Garifuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Garifuna [cab], Honduras

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Garifuna

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
df8e4807-f4f9-5f4a-ab14-d1f7ffe98b0a